

На основу члана 90. став 4. Закона о пловидби и лукама на унутрашњим водама („Службени гласник РС”, бр. 73/10, 121/12, 18/15, 96/15 – др. закон, 92/16, 104/16 – др. закон, 113/17 – др. закон, 41/18, 95/18 – др. закон, 37/19 – др. закон, 9/20 и 52/21) и члана 42. став 1. Закона о Влади („Службени гласник РС”, бр. 55/05, 71/05 – исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12 – УС, 72/12, 7/14 – УС, 44/14 и 30/18 – др. закон),

Влада доноси

УРЕДБУ

о бродским погонским машинама

"Службени гласник РС", број 95 од 31. октобра 2025.

I. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Садржина уредбе

Члан 1.

Овом уредбом уређују се категорије бродских погонских машина, начин и поступак вршења провере бродских погонских машина од стране органа за хомологацију бродских погонских машина и других надлежних органа, захтеви у односу на стављање на тржиште, односно забрану или ограничавање стављања на тржиште бродских погонских машина, начин поступања произвођача и заступника произвођача, битни захтеви у односу на емисију издувних гасова за хомологацију типа бродске погонске машине, поступци и спровођење поступака хомологације типа, измене и важење хомологација типа бродске погонске машине, изјава о усклађености и ознаке бродске погонске машине, извештавање о производњи и провери, заштитна клаузула, као и именовање техничких служби.

Примена уредбе

Члан 2.

Одредбе ове уредбе примењују се на ограничење емисије гасовитих и чврстих загађујућих материја бродских погонских машина (у даљем тексту: бродских мотора) из члана 5. ове уредбе које су уграђене или су намењене за уградњу у бродове унутрашње пловидбе, односно друга пловила.

Одредбе ове уредбе примењују се на бродске моторе за пловила на која се примењује пропис којим се уређују техничка правила за статутарну сертификацију бродова унутрашње пловидбе.

Изузеће од примене уредбе

Члан 3.

Ова уредба не примењује се на бродске моторе за:

- 1) поморска пловила за која је потребно важеће сведочанство о способности брода за пловидбу;
- 2) пловила унутрашње пловидбе чији је погонски или помоћни бродски мотор нето снаге мање од 19 kW;
- 3) пловила на која се примењује пропис којим се уређују битни захтеви за безбедност пловила за рекреацију.

Значење израза

Члан 4.

Поједини изрази употребљени у овој уредби имају следеће значење:

- 1) број честица или PN (*particulate number*) је број чврстих честица пречника већег од 23 nm које је испустио бродски мотор;
- 2) уређај за враћање издувних гасова или EGR је технички уређај који је део система за контролу емисија и смањује емисије усмеравањем издувних гасова испуштених из комора за сагоревање назад у бродски мотор ради њиховог мешања с улазним ваздухом пре или током сагоревања, осим употребе временског подешавања вентила ради повећања количине преосталог издувног гаса у коморама за сагоревање који се меша с улазним ваздухом пре или током сагоревања;
- 3) виртуелно испитивање су рачунарске симулације, укључујући прорачуне, спроведене ради доказивања нивоа способности бродског мотора, као помоћ при доношењу одлука без употребе стварног бродског мотора;
- 4) гасовите загађујуће материје су загађујуће материје у гасовитом стању које је испустио бродски мотор: угљен моноксид (CO), укупни угљоводоници (HC) и азотови оксиди (NOx);
- 5) гасовито гориво је гориво које је у стандардним околним условима у гасовитом стању (температура 298 K и апсолутни околни притисак 101,3 kPa);
- 6) GER (однос гаса и енергије) је, у случају бродског мотора с двојним горивом, однос енергетског садржаја гасовитог горива и енергетског садржаја оба горива, а у случају бродског мотора с једним горивом дефинише се као 1 или 0 зависно од врсте горива;
- 7) генератор је независни покретни бродски мотор који није део погонског система, првенствено намењен за производњу електричне енергије;
- 8) датум производње бродског мотора је датум, изражен месецом и годином, када је бродски мотор после силаска с производне линије прошао завршну проверу и био спреман за испоруку или стављање на залихе;
- 9) динамички испитни циклус је испитни циклус са следом нормалних вредности брзине обртања и закретног момента које се мењају из секунде у секунду с временом;
- 10) електронска управљачка јединица је електронски уређај бродског мотора који је део система за контролу емисија и који за управљање параметрима бродског мотора употребљава податке из сензора бродског мотора;
- 11) заменски бродски мотор је бродски мотор који се искључиво користи да би заменио бродски мотор који је већ стављен на тржиште и уграђен у покретни бродски мотор и који је у складу са степеном емисија нижим од онога који се примењивао на дан замене бродског мотора;
- 12) испитни циклус је след испитивања, при чему свако има одређену брзину и закретни момент, које бродски мотор мора да прати када се испитује у стационарним или динамичким радним условима;
- 13) кућиште бродског мотора је заштићени простор у бродском мотору или изван њега који је повезан са коритом за уље унутрашњим или спољним цевима кроз које се могу испуштати гасови и паре;
- 14) бродски мотор с унутрашњим сагоревањем или бродски мотор је претварач енергије који није гасна турбина конструисан тако да хемијску енергију (улазна енергија) претвара у механичку енергију (излазна енергија) процесом унутрашњег сагоревања којима су обухваћени, ако су уграђени, систем за контролу емисија између електронске управљачке јединице бродског мотора и другог погонског система;
- 15) бродски мотор CI је бродски мотор који ради на принципу паљења компресије (CI);
- 16) бродски мотор SI је бродски мотор који ради на принципу паљења смеше електричном варницом (SI);
- 17) бродски мотор с двојним горивом је бродски мотор конструисан тако да истовремено ради с текућим и гасовитим горивом, при чему се потрошња појединог горива мери одвојено, а утрошена количина једног горива у односу на друго може варирати зависно од рада бродског мотора;
- 18) бродски мотор с једним горивом је бродски мотор који није бродски мотор с двојним горивом;

- 19) бродски мотор сталне брзине је бродски мотор чија је хомологација типа ограничена на рад при сталној брзини, искључујући бродске моторе код којих је функција регулатора сталне брзине уклоњена или искључена, који може имати брзину обртања празног хода која се може употребљавати током покретања или гашења и може бити опремљен регулатором који се може наместити на другу брзину када је бродски мотор заустављен;
- 20) бродски мотор променљиве брзине је бродски мотор који није бродски мотор сталне брзине;
- 21) измена хомологације је промена података у описној документацији без понављања испитивања;
- 22) нето снага је снага бродског мотора у киловатима постигнута на испитном столу на крају коленастог вратила или њему одговарајућег дела, измерена методом мерења снаге бродског мотора с унутрашњим сагоревањем дефинисаном у Правилнику UNECE-а број 120 уз употребу референтног горива или референтне комбинације горива;
- 23) недозвољени захват је искључивање, намештање или преправка система за контролу емисија, укључујући сва програмска решења или друге управљачке елементе таквог система, чији је намерни или ненамерни учинак погоршање вредности емисија бродског мотора;
- 24) номинална нето снага је нето снага у киловатима коју одређује произвођач бродског мотора при номиналној брзини;
- 25) највећа нето снага је највећа вредност нето снаге на номиналној кривој снаге под пуним оптерећењем за тај тип бродског мотора;
- 26) непокретни бродски мотор је бродски мотор који је намењен за трајну уградњу на једно место при првој употреби и није намењен да се превози, осим током превоза од места производње до места прве уградње;
- 27) номинална брзина је највећа брзина при пуном оптерећењу коју допушта регулатор бродског мотора, како ју је дефинисао произвођач, или ако нема регулатора, брзина при којој се постиже највећа нето снага у складу са спецификацијама произвођача;
- 28) основни бродски мотор је тип бродског мотора изабран из породице бродских мотора тако да су карактеристике његових емисија репрезентативне за ту породицу бродских мотора;
- 29) породица бродског мотора је разврставање бродских мотора које врши произвођач који према пројекту имају сличне карактеристике у погледу емисије издувних гасова или буке;
- 30) пловило унутрашње пловидбе је брод, технички пловни објекат, јахта, чамац, пловеће тело, плутајући објекат, пловило које обавља риболов и други објекат који је оспособљен за пловидбу и који учествује у пловидби која се обавља на водном путу;
- 31) произвођач је физичко или правно лице које производи бродске моторе;
- 32) контролна метода је метода контроле емисије гасовитих и чврстих загађујућих материја бродских мотора које се појављују током уобичајеног рада или изван испитних поступака хомологације типа;
- 33) период трајности емисије EDP је број сати или удаљеност која се употребљава за одређивање фактора погоршања;
- 34) регенерација је поступак током којег се мења ниво емисија док се способност система за накнадну обраду издувних гасова поново успоставља аутоматски, самом конструкцијом, и који се може класификовати као континуирана регенерација и периодична регенерација;
- 35) рад при сталној брзини је рад бродског мотора са регулатором који аутоматски управља захтевом руковоаца за одржавање брзине бродског мотора, чак и уз оптерећење које се мења;
- 36) референтна снага је нето снага помоћу које се одређују граничне вредности емисија бродског мотора које се примењују;
- 37) систем за накнадну обраду издувних гасова је катализатор, филтер честица, систем deNOx, комбиновани филтер честица deNOx или било који други уређај за смањење емисија, уз изузетак система за враћање издувних гасова и турбодувача, који је део система за контролу емисија, уграђен иза издувних распора;
- 38) стационарни испитни циклус је испитни циклус у којем се брзина обртања бродског мотора и закретни момент одржавају на ограниченом скупу номинално сталних вредности, а стационарна испитивања су испитивања дискретног начина рада или испитивања модалних циклуса с прелазима;
- 39) систем за контролу емисија је сваки уређај, систем или елемент конструкције којим се контролише или смањује емисија;

- 40) текуће гориво је гориво које је у стандардним околним условима у текућем стању (298 K, апсолутни околни притисак 101,3 kPa);
- 41) тип бродског мотора је група бродских мотора који се не разликују у битним карактеристикама;
- 42) трајно уграђен је причвршћен завртњима или на други начин, тако да се не може уклонити без употребе алата или опреме, на носач или другу подлогу, који су намењени томе да бродски мотор ради на једном месту у објекту;
- 43) техничка служба је хомологационо тело или организација које је хомологационо тело именовало за испитну лабораторију за спровођење испитивања;
- 44) фактори погоршања су скуп фактора који показују однос између емисија на почетку и на крају периода трајности емисије;
- 45) хомологација типа је поступак којим хомологационо тело потврђује да тип бродског мотора или породица бродских мотора задовољава законске одредбе и техничке захтеве ове уредбе;
- 46) хомологационо тело је орган за:
 - (1) хомологацију типа бродских мотора или породице бродских мотора;
 - (2) поступак одобрења;
 - (3) доделу, повлачење или одбијање хомологације типа и за издавање сертификата о хомологацији типа;
 - (4) контакт за хомологациона тела других држава;
 - (5) именовање техничких служби;
- 47) честица материје PM (*particulate matter*) је маса било којег материјала у гасу који је испустио бродски мотор, а који се накупља на филтеру после разређивања гаса чистим филтрираним ваздухом тако да температура не пређе 325 K (52 °C);
- 48) чврста загађујућа материја је материја коју је испустио бродски мотор, а која се мери као PM или PN.

II. КАТЕГОРИЈЕ БРОДСКИХ МОТОРА

Члан 5.

Категорије бродских мотора су:

1) категорија NRE: бродски мотори који имају референтну снагу мању од 560 kW који се употребљавају уместо бродских мотора емисија V степена категорија IWP и IWA;

2) категорија IWP:

(1) бродски мотори искључиво за употребу у пловилима унутрашње пловидбе који се употребљавају или су намењени за њихов директан или индиректан погон, референтне снаге од 19 kW или веће снаге;

(2) бродски мотори који се употребљавају уместо бродских мотора категорије IWA под условом да су у складу са чланом 13. став 8. ове уредбе;

3) категорија IWA: помоћни бродски мотори искључиво за употребу у пловилима унутрашње пловидбе и референтне снаге од 19 kW или веће снаге.

Бродски мотор променљиве брзине одређене категорије може се употребљавати уместо бродских мотора сталне брзине исте категорије.

Бродски мотори променљиве брзине категорије IWP који се употребљавају за рад при сталној бродској брзини додатно морају бити у складу са чланом 13. став 7. или чланом 13. став 8. ове уредбе.

Поткатегорије бродских мотора из става 1. тач. 1), 2) и 3) овог члана дате су у Прилогу 1 – Поткатегорије бродских мотора, који је одштампан уз ову уредбу и чини њен саставни део.

III. НАЧИН И ПОСТУПАК ПРОВЕРЕ ХОМОЛОГАЦИЈЕ БРОДСКИХ МОТОРА

Хомологација бродских мотора

Члан 6.

Хомологацију бродских мотора врши Управа за утврђивање способности бродова за пловидбу (у даљем тексту: Управа).

Провера идентификационих бројева

Члан 7.

Управа обезбеђује да су идентификациони бројеви у вези с хомологацијом типа исправно додељени произвођачима и да се користе пре него што се бродски мотор с хомологацијом типа стави на тржиште или постане доступан на тржишту.

Ради провере идентификационих бројева произвођач или његов заступник, на захтев и без одлагања, пружају Управи све потребне информације о купцима, заједно са идентификационим бројевима бродских мотора који су пријављени као произведени.

Ако произвођач не може да докаже усклађеност у вези с прописаном ознаком, Управа може повући хомологацију типа која је додељена за одговарајући тип бродског мотора или одговарајућу породицу бродских мотора.

Обавештавање привредних субјекта

Члан 8.

У периоду од пет година од дана стављања на тржиште бродског мотора привредни субјекти, на захтев, обавештавају Управу о:

- 1) сваком привредном субјекту који им је испоручио бродски мотор;
- 2) сваком привредном субјекту коме су испоручили бродски мотор.

IV. ЗАХТЕВИ У ОДНОСУ НА СТАВЉАЊЕ НА ТРЖИШТЕ

Члан 9.

Бродски мотори из члана 2. ове уредбе који су уграђени у бродове унутрашње пловидбе, односно друга пловила могу да буду стављени на тржиште ако је њихова хомологација извршена у складу са овом уредбом.

На тржиште се слободно, без икаквих ограничења стављају бродски мотори који емитују гасовите и чврсте загађујуће материје, у складу са захтевима прописаним овом уредбом, као и бродски мотори чија конструкција и рад испуњавају захтеве прописане овом уредбом.

V. БИТНИ ЗАХТЕВИ У ОДНОСУ НА ЕМИСИЈУ ГАСОВА ЗА ХОМОЛОГАЦИЈУ ТИПА БРОДСКОГ МОТОРА

Члан 10.

Произвођачи обезбеђују да су типови бродских мотора и породице бродских мотора конструисани, израђени и састављени тако да је емисија гасова коју емитују у складу са захтевима прописаним овом уредбом.

Ако у складу с параметрима којима се дефинише породица бродских мотора, једна породица бродских мотора обухвата више од једног распона снаге, основни бродски мотор (за потребе хомологације типа) и сви типови бродских мотора исте породице (за потребе усклађености производње) с обзиром на распоне снаге који се примењују треба да:

- 1) испуњавају најстроже граничне вредности емисије;
- 2) се испитују употребом испитних циклуса који одговарају најстрожим граничним вредностима емисије.

Емисије издувних гасова типова бродских мотора и породица бродских мотора мере се на основу испитних циклуса из чл. 13. и 14. ове уредбе.

Типови бродских мотора и породице бродских мотора конструишу се и опремају методама контроле емисија тако да се спрече недозвољене емисије.

VI. ПОСТУПАК ХОМОЛОГАЦИЈЕ ТИПА

Захтев за хомологацију типа

Члан 11.

Произвођачи Управи подносе посебан захтев за хомологацију типа за сваки тип бродских мотора или сваку породицу бродских мотора, а сваком захтеву прилаже се описна документација.

Произвођачи техничкој служби за спровођење испитивања за хомологацију типа стављају на располагање бродски мотор који је у складу с типом бродског мотора или са породицом бродских мотора, са карактеристикама основног бродског мотора описаним у описној документацији.

Ако Управа утврди да поднети захтев за хомологацију типа породице бродских мотора, с обзиром на одабрани основни бродски мотор из става 2. овог члана, не представља у потпуности породицу бродских мотора описану у описној документацији, произвођачи стављају на располагање алтернативни и, ако је то потребно, додатни основни бродски мотор који Управа сматра репрезентативним за породицу бродских мотора.

Описна документација

Члан 12.

Подносилац захтева доставља Управи:

- 1) попис референтних горива;
- 2) податке, нацрте, фотографије и друге информације које се односе на тип бродског мотора или основни бродски мотор.

Испитивања која се захтевају за хомологацију типа

Члан 13.

Усклађеност са одредбама ове уредбе доказује се одговарајућим испитивањима која спроводе именоване техничке службе. Мерни и испитни поступци и посебна опрема и алати за спровођење тих испитивања утврђени су у члану 14. ове уредбе.

Произвођач Управи ставља на располагање бродске моторе за спровођење захтеваних испитивања.

Захтевана испитивања спроводе се на бродским моторима који су репрезентативни за тип бродских мотора или основни бродски мотор породице бродских мотора које треба хомологовати. Изузетно, може се изабрати бродски мотор који није репрезентативан за тип бродских мотора или за основни бродски мотор породице бродских мотора које треба хомологовати, који садржи одређени број најнеповољнијих својстава с обзиром на захтевани ниво способности. Методе виртуелног испитивања могу се применити као помоћ у доношењу одлука током изборног поступка.

За потребе спровођења испитивања хомологације типа испитни циклуси који се примењују дати су у Прилогу 2 – Стационарни испитни циклуси (NRSC), који је одштампан уз ову уредбу и чини њен саставни део. Испитни циклуси који се примењују на сваки тип бродских мотора обухваћен хомологацијом типа наводе се у описној документацији.

Бродски мотор који је репрезентативан за тип бродских мотора или основни бродски мотор породице бродских мотора или бродски мотор одабран у складу са ставом 3. овог члана испитује се на динамометру уз употребу примењивог стационарног испитног циклуса из Прилога 2. ове уредбе. Произвођач може одабрати хоће ли се испитивање спровести применом методе дискретног начина рада или методе испитивања модалних циклуса с прелазима. Осим у случајевима из ст. 7. и 8. овог члана, бродски мотор променљиве брзине одређене категорије који се употребљава за рад при сталној брзини у истој категорији не испитује се уз употребу примењивог стационарног испитног циклуса при сталној брзини.

У случају бродских мотора сталне брзине с регулатором који се може намештати на другу брзину обртања, захтеви из става 5. овог члана морају бити испуњени при свакој сталној брзини која се примењује, а у описној документацији се наводе брзине обртања које се примењују за сваки тип бродских мотора.

У случају бродских мотора категорије IWP намењених за употребу при раду уз променљиву брзину и при раду уз сталну брзину, захтеви из става 5. овог члана морају бити испуњени засебно за сваки стационарни испитни циклус који се примењује, а у описној документацији наводи се сваки стационарни испитни циклус за који су ти захтеви испуњени.

У случају бродског мотора категорије IWP намењеног за употребу уместо бродског мотора категорије IWA у складу са чланом 5. став 2. ове уредбе захтеви из става 5. овог члана морају бити испуњени за сваки стационарни испитни циклус који се примењује, наведен у табелама 2. и 3. Прилога 2. ове уредбе, а у описној документацији се наводи сваки стационарни испитни циклус за који су ти захтеви испуњени.

Бродски мотори променљиве брзине категорије NRE нето снаге 19 kW или веће, али не веће од 560 kW, поред захтева из става 5. овог члана, испитују се и на динамометру уз употребу динамичког испитног циклуса из табеле 4. Прилога 2. ове уредбе.

Спровођење мерења и испитивања за хомологацију типа

Члан 14.

Коначни резултати испитивања емисија издувних гасова за бродске моторе на које се примењује ова уредба израчунавају се применом резултата лабораторијског испитивања:

- 1) емисија гасова из кућишта бродских мотора из става 4. овог члана;
- 2) свих потребних фактора прилагођавања из става 4. овог члана за бродски мотор који има систем накнадне обраде издувних гасова с регенерацијом;
- 3) за све бродске моторе – фактора погоршања примерених периода трајности емисија из Прилога 3 – Период трајности емисије EDP, који је одштампан уз ову уредбу и чини њен саставни део.

Испитивање усклађености типа бродских мотора или породице бродских мотора у складу са захтевима прописаном овом уредбом у односу на емисију издувних гасова спроводи се употребом референтних горива (или комбинација горива):

- 1) безоловни моторни бензини;
- 2) гасна уља (евро дизел, дизел гориво гасно уље 0,1 и гасно уље екстра лако евро ел);
- 3) природни гас/биометан;
- 4) течни нафтни гас (TNG);
- 5) етанол.

Тип бродских мотора или породица бродских мотора треба да испуњавају ограничења емисија издувних гасова из ове уредбе у односу на сва остала горива, смеше горива или емулзије горива које је произвођач укључио у захтев за хомологацију типа и описао их у описној документацији.

Технички захтеви приликом мерења и испитивања морају бити испуњени за:

- 1) уређаје и поступке за спровођења испитивања;
- 2) уређаје и поступке за мерење емисија и узимање узорака емисија;
- 3) методе за евалуацију података и прорачуне;
- 4) методе за одређивање фактора погоршања;
- 5) бродске моторе категорија NRE, IWP и IWA који су у складу с ограничењима емисија V степена граничних вредности емисије издувних гасова из Прилога 4 – Граничне вредности емисија издувних гасова, који је одштампан уз ову уредбу и чини њен саставни део:

- (1) емисија гасова из кућишта бродских мотора;
- (2) сталне или неучестале регенерације система за накнадну обраду издувних гасова;

6) електронски управљане бродске моторе у категоријама NRE, IWP и IWA који су у складу с ограничењима емисија V степена из Прилога 3. ове уредбе и електронским управљањем се употребљавају и за одређивање количине и за одређивање времена убризгавања горива или у којима се електронским управљањем врши укључивање, искључивање или прилагођавање система за контролу емисија који се употребљава за смањење оксида азота:

- (1) начини контроле емисија, укључујући документацију потребну за приказ тих начина;
- (2) контролне мере оксида азота, укључујући методу која се примењује за приказ тих контролних мера;
- (3) подручје које је повезано с релевантним стационарним испитним циклусом унутар којег се контролише ниво до које емисије смеју да пређу ограничења емисија из Прилога 2. ове уредбе;
- (4) избор додатних мерних тачака који спроводи техничка служба током испитивања емисија на испитном столу.

Додељивање хомологације типа

Члан 15.

Управа додељује хомологацију типа типовима бродских мотора или породицама бродских мотора који су у складу са подацима у пратећој документацији и захтевима ове уредбе.

Управа саставља пратећу документацију коју чине описна документација с приложеним испитним извештајем и свим осталим документима које описној документацији дода техничка служба или Управа сачини током обављања поступка.

Садржина пратеће документације обезбеђује да се јасно идентификују документа за праћење редоследа узастопних корака у управљању хомологацијом типа, а нарочито датуми измена.

Управа издаје сертификат о хомологацији за хомологоване типове бродских мотора или породице бродских мотора, који садржи описну документацију и испитне извештаје.

Управа чува пратећу документацију током периода од најмање 25 година после престанка важења хомологације типа.

VII. ИЗМЕНЕ И ВАЖЕЊЕ ХОМОЛОГАЦИЈЕ ТИПА

Опште одредбе

Члан 16.

Произвођач без одлагања обавештава Управу о свакој промени података у описној документацији.

У случају промене података у описној документацији примењују се поступци из члана 17. ове уредбе.

Управа може да додели нову хомологацију типа.

Захтев за измену хомологације типа подноси се Управи.

Ако Управа утврди да због измене треба поновити испитивања, она о томе обавештава произвођача.

Поступци из члана 17. ове уредбе примењују се ако Управа утврди да су захтеви за хомологацију типа и даље испуњени.

Измене хомологације типа

Члан 17.

У случају измене хомологације типа, Управа без одлагања мења одговарајуће странице описне документације, при чему сваку од њих означава тако да је јасно видљива природа измене, наводи датум измене и укључује измењено упутство описне документације.

Проширење је врста измене забележених података у описној документацији тако да:

- 1) су потребна даља испитивања;
- 2) је измењен било који податак из сертификата о хомологацији типа, осим његових прилога;
- 3) се на хомологовани тип бродских мотора или хомологовану породицу бродских мотора примењује захтев прописан овом уредбом.

У случају проширења Управа доноси ажурирани сертификат о хомологацији типа означен бројем проширења, који је увећан у складу с бројем претходно додељених узастопних проширења, а на сертификату о хомологацији типа наводи се разлог проширења и датум проширења.

Приликом сваке измене страница описне документације или израде пречишћене ажуриране верзије тих страница на одговарајући начин, мења се упутство описне документације приложено сертификату о хомологацији типа тако да се у њему наводи датум најновијег проширења или измене или датум најновије пречишћене ажуриране верзије.

Није потребна измена хомологације типа бродских мотора или породице бродских мотора ако је захтев из става 2. тачка 3) овог члана технички неодговарајући за тај тип бродских мотора или ту породицу бродских мотора с обзиром на вредности њихових емисија.

Измена докумената

Члан 18.

У случају измене хомологације типа Управа подносиоцу захтева издаје измењене документе или ажурирану верзију, укључујући измењено упутство уз описну документацију из члана 17. став 2. ове уредбе.

У случају проширења хомологације типа, Управа подносиоцу захтева издаје ажурирани сертификат о хомологацији типа из члана 15. став 4. ове уредбе, укључујући његове прилоге и упутство уз описну документацију.

Важење хомологације типа

Члан 19.

Хомологација типа бродских мотора престаје да важи ако:

1) се на хомологовани тип бродских мотора или породицу бродских мотора, за стављање на тржиште примењују нови захтеви, а хомологацију типа није могуће изменити;

2) се обустави производња хомологованог типа бродских мотора или хомологоване породице бродских мотора.

Ако услови за важење хомологације типа више нису задовољени у односу на један одређени тип бродских мотора из породице бродских мотора, хомологација типа те породице бродских мотора постаје неважећа само за одређени тип бродских мотора.

Произвођач обавештава Управу ако обустави производњу одређеног типа бродских мотора или породице бродских мотора, или ако хомологација одређеног типа бродских мотора или породице бродских мотора постане неважећа.

Изјава о усклађености

Члан 20.

Изјава о усклађености се прилаже бродским моторима који се стављају на тржиште, а намењени су за војне сврхе или за уградњу у покретне бродске моторе који се употребљавају искључиво за спуштање и подизање чамаца за спасавање служби спасавања.

У изјави о усклађености наводе се својства и ограничења која се примењују на бродски мотор.

У периоду од десет година од датума производње издаје се дупликат изјаве о усклађености на којој је видљива назнака „дупликат“.

Ознака бродских мотора

Члан 21.

Произвођач на сваки бродски мотор произведен у складу са хомологованим типом поставља ознаку.

Ознака садржи додатне податке који указују да се на бродски мотор не примењују одредбе ове уредбе због извоза бродских мотора у земље које нису чланице ЕУ, или да су бродски мотори произведени у Републици Србији или држави чланици ЕУ, односно да су бродски мотори намењени за војне сврхе или за уградњу у покретне бродске моторе који се употребљавају искључиво за спуштање и подизање чамаца за спасавање које користе службе спасавања.

VIII. ИЗВЕШТАВАЊЕ О ПРОИЗВОДЊИ И ПРОВЕРА

Обавезе произвођача у погледу извештавања о производњи

Члан 22.

Произвођач подноси Управи попис који садржи број бродских мотора за сваки тип бродских мотора и поткатегорију бродских мотора који су у складу с овом уредбом и усклађени са хомологацијом типа произведени од подношења последњег извештаја о производњи или од дана почетка примене ове уредбе.

Попис из става 1. овог члана подноси се у року од 45 дана од завршетка сваке календарске године.

На попису из става 1. овог члана наводе се идентификациони бројеви са одговарајућим типовима бродских мотора и породицама бродских мотора и бројевима хомологације типа, ако нису идентификовани системом кодирања бродских мотора.

На попису из става 1. овог члана наводи се сваки случај у којем произвођач престаје да производи хомологовани тип бродских мотора или хомологовану породицу бродских мотора.

Провера усаглашености

Члан 23.

Управа проверава примену одговарајућих поступака којима се обезбеђује да произведени бродски мотори буду усаглашени са хомологованим типом бродских мотора.

Управа проверава да ли су изјаве произвођача о усклађености у складу с чланом 20. ове уредбе у односу на хомологацију типа.

Управа може, у циљу провере усаглашености бродских мотора с хомологованим типом, спровести провере или испитивања која су потребна за хомологацију типа на узорцима узетим у просторијама и производним погонима произвођача.

Ако Управа утврди да се утврђени поступци у производњи не примењују, да знатно одступају од утврђених поступака, да су престали да се примењују или да више нису одговарајући и ако се производња наставља, предузима мере ради правилног спровођења поступка за усаглашеност бродских мотора у производњи са хомологованим типом бродских мотора, или хомологованом породицом бродских мотора, које могу да укључе повлачење хомологације типа, ако корективно деловање које произвођач предузима не обезбеђује усаглашеност бродских мотора.

Заштитна клаузула

Члан 24.

Ако Управа утврди да бродски мотори којима је приложена изјава о усаглашености, односно који имају хомологациону ознаку нису у складу са хомологованим типом бродских мотора или породицом мотора стављених на тржиште, односно у употребу, услед тога што ти бродски мотори представљају озбиљан ризик по здравље, безбедност, животну средину или други аспект јавног интереса у смислу закона којим се уређује тржишни надзор, налаже произвођачу да спроведе меру опозива мотора.

Управа о наложеној мери из става 1. овог члана врши обавештавање у складу са системом за размену информација установљеним у смислу закона којим се уређује тржишни надзор.

IX. ИМЕНОВАЊЕ ТЕХНИЧКИХ СЛУЖБИ

Именовање техничких служби

Члан 25.

Техничка служба има својство правног лица.

Техничка служба је привредни субјект који је независан од поступка конструисања, производње, испоруке или одржавања бродских мотора који оцењује.

Изузетно, техничка служба која заступа другог привредног субјекта који учествује у поступку конструисања, производње, испоруке или одржавања бродских мотора који се оцењује, ако докаже своју независност и непостојање сукоба интереса, сматра се независном у складу са одредбом става 2. овог члана.

Техничку службу именује Управа ако испуњава следеће услове, и то да:

1) директор, чланови органа управљања, руководиоци, као и запослени и друга ангажована лица (даљем тексту: запослени) техничке службе која су одговорна за обављање делатности у складу са овом уредбом нису пројектанти, произвођачи, добављачи или сервисери бродских мотора, да немају приватни интерес који утиче, може да утиче или изгледа као да утиче на њихово поступање у обављању послова њиховог радног места, на начин који угрожава делатност за коју се техничка служба именује;

2) активности коопераната које ангажује не утичу на поверљивост, објективност или непристрасност за делатност за коју се техничка служба именује;

3) обавља делатност за коју се именује са највишим степеном професионалног интегритета и техничке способности која се захтева у одређеном поступку, да су запослени независни од притисака и утицаја, посебно финансијских притисака, који би могли утицати на одлуке или на резултате оцењивања, ако притиске и утицаје врше лица која су заинтересована за резултате испитивања;

4) има запослене који имају одговарајуће стручно и техничко образовање и искуства за обављање појединих задатака;

5) има одговарајући општи акт којим се уређују описи поступака за обављање делатности за коју се именује, а којима се обезбеђује транспарентност тих поступака и могућност њиховог понављања;

6) има општи акт којим су утврђени поступци за обављање делатности према сложености бродских мотора;

7) има средства, просторије и опрему за обављање спровођења испитивања за хомологацију типа бродских мотора;

8) има закључен уговор о осигурању од одговорности за штету коју може причинити својом делатношћу, осим ако Управа врши послове техничке службе;

9) запослени у техничкој служби чувају професионалну тајну у вези са свим информацијама добијеним приликом обављања својих задатака у складу са овом уредбом.

Техничка служба уз сагласност Управе може да склопи уговор за обављање посебних задатака повезаних са категоријама делатности за које се именује са кооперантима који испуњавају услове из става 4. овог члана, ако:

1) да писмену изјаву да преузима потпуну одговорност за задатке које обављају њени кооперанти, без обзира на место њиховог пословног седишта;

2) на одговарајући начин чува документе који се односе на оцењивање способности коопераната и задатака које су обавили.

Управа именује техничку службу за једну или више врста делатности, у зависности од њихових подручја деловања:

1) категорија А – вршење испитивања уређених овом уредбом у објектима који припадају тим техничким службама;

2) категорија Б – контрола испитивања уређених овом уредбом, када се та испитивања спроводе у објектима произвођача или треће стране;

3) категорија В – редовно оцењивање и праћење поступака произвођача за осигурање усклађености производње;

4) категорија Г – контрола или спровођење испитивања или контрола за осигурање усклађености производње.

Управа може обављати послове техничке службе за једну или више врста делатности из става 6. овог члана.

Усклађеност са прописима Европске уније

Члан 26.

Ова уредба је усклађена са свим начелима и битним захтевима из Уредбе (ЕУ) 2016/1628 Европског парламента и Савета од 20. септембра 2016. године о захтевима који се односе на ограничење емисије гасовитих и чврстих материја и хомологацији типа за бродске моторе са унутрашњим сагоревањем за недрумске покретне машине.

Х. ПРЕКРШАЈИ

Члан 27.

Новчаном казном од 100.000 до 2.000.000 динара казниће се за прекршај привредно друштво или друго правно лице ако:

1) поднесе нетачни попис референтних горива (члан 12. став 1. тачка 1));

2) поднесе нетачне податке, нацрте, фотографије и друге информације које се односе на тип бродских мотора или основни бродски мотор (члан 12. став 1. тачка 2)).

За радње из става 1. овог члана казниће се за прекршај одговорно лице у привредном друштву или другом правном лицу новчаном казном од 5.000 до 150.000 динара.

XI. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 28.

Даном ступања на снагу ове уредбе престаје да важи Уредба о бродским погонским машинама („Службени гласник РС“, број 25/23).

Члан 29.

Ова уредба ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“, а примењује се од 31. децембра 2027. године.

05 број 110-11630/2025

У Београду, 30. октобра 2025. године

Влада

Председник,

проф. др **Ђуро Мацут**, с.р.

Прилози

Прилог 1 - Поткатогије бродских мотора

Прилог 2 - Стационарни испитни циклуси (NRSC)

Прилог 3 - Период трајности емисије EDP

Прилог 4 - Граничне вредности емисија издувних гасова